

Dușan Baiski

Cenăzeni de ieri și de azi

Tiparul acestei cărți a fost asigurat cu sprijinul financiar al Consiliului Local Cenad și al Primăriei Cenad.

Mulțumesc celor care m-au ajutat cu informații pentru ducerea la bun sfârșit al acestei cărți: Nicolae Crăciun, Brunhidle, Hinkel (Germania), Adolf Wunder (Germania), Claudiu Călin, Simona Regep.

Autorul

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Dușan Baiski

Cenăzeni de ieri și de azi - Editura ArtPress

Timișoara, 2019, ... p.

Cenăzeni de ieri și de azi - Dușan Baiski

ISBN .....

Coperta: Dușan Baiski

© **Dușan Baiski**

DUȘAN BAISKI

**Cenăzeni
de ieri și de azi**

**Editura ARTPRESS
Timișoara, 2019**

Cuvânt înainte

Inițial, s-ar fi vrut o carte despre personalități(le) cenăzene. Potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, personalitate este o persoană cu aptitudini și cu însușiri deosebite, cu autoritate și prestigiu, care aduce o contribuție valoroasă în domeniul social-politic, cultural-științific etc. Însă, în cele din urmă, am decis să abordăm situația pragmatic. Mulți dintre cenăzeni s-au realizat în viață în cu totul alte părți decât satul natal. Alții au venit la Cenad în diverse situații. Dar, într-un fel sau altul, au făcut cu toții fală Cenadului și merită cu toții un tratament egal. Dacă acest lucru s-a reușit mai mult sau mai puțin, rămâne la latitudinea cititorilor. Oricum, autorul își asumă partea sa de vină pentru orice persoană care, potrivit opiniei unui cititor sau altuia, nu ar fi meritat cu adevărat să fie amintită în această carte. Însă doar Dumnezeu, dacă într-adevăr există, poate judeca drept. Nicidecum autorul. Și, nu-i așa, doar cine muncește greșește.

Din nefericire, nu toți dintre cei pe care i-am contactat direct ne-au răspuns. În chiar anormal de multe cazuri nici măcar nu am primit vreun răspuns. Desigur, e dreptul fiecăruia să-și apere intimitatea, însă nu întotdeauna tăcerea este un răspuns potrivit.

Pentru completarea bazei de date am trimis solicitările de ajutor direct, prin e-mail. Am cerut ajutor prin telefon. Desigur, doar în cazul în care am avut adresele de e-mail sau numerele de telefon și am avut nevoie de biografii, fotografii sau doar clarificări. Am publicat aceste solicitări inclusiv în revista locală „Cenăzeanul“ și pe site-ul oficial al comunei: www.cenad.ro. Iar un anunț în acest sens a apărut și în publicația din München a șvabilor bănățeni. Începând din aprilie 2018, schița cărții, în diverse stadii de acumulare a datelor, a fost tot timpul disponibilă pe site-ul oficial al comunei Cenad, astfel că oricine putea veni cu date, cu sugestii etc. etc. Dacă unii sau alții dintre dumneavoastră veți afirma că nu ați știut și că autorul se face vinovat că nu v-a adus la cunoștință intenția sa de a scrie cartea de față, vă amintim că nici necunoașterea legislației nu vă exonerează de răspundere. Ca atare, nu e vina autorului că dumneavoastră nu citiți revista „Cenăzeanul” ori că nu aveți acces la Internet și nu accesați site-ul www.cenad.ro.

O problemă delicată o constituie numele de persoane, care au fost românzate sau scrise incorect. Pentru a nu se crea confuzii, am preferat forma incorectă și, acolo unde s-a făcut necesar, am scris în paranteză forma corectă). Iar acolo unde s-a utilizat grafia cirilică, am trecut mai întâi forma scrisă în alfabetul latin. Am optat pentru notarea acestora inclusiv cu grafia cirilică și conform pronunției sârbești, fără însă a traduce și textul biografiei, considerând că, pe de-o parte,

aceasta este o atitudine corectă față de sârbi, iar pe de altă parte cartea de față este o ediție exclusiv în limba română.

În câteva cazuri, există mai multe nume de persoane ce se repetă, însă e vorba de persoane diferite. Acolo unde a fost cazul (de exemplu: eroi, morți în război, am specificat acest lucru, pentru a evita confuziile).

De un neprețuit ajutor a fost colaborarea cu doamna Brunhilde Hinkel, autoarea unei foarte importante cărți despre șvabii cenăzeni, respectiv a arborelui genealogic, ca atare suntem în măsură să vă oferim un tablou cât de cât apropiat de cel real. La fel de important a fost și ajutorul primit din partea domnului Claudiu Călin, arhivist la Dieceza Romano-Catolică din Timișoara.

Din păcate, din motive pe care nu le înțelegem, demersurile noastre s-au lovit, în destul de multe cazuri, de o tăcere proprie cenăzenilor. Sau greșim? Oricum, cartea de față nu este exhaustivă. E doar un punct de plecare. În următorii ani, poate fi corectată și adăugită. Firește, cu ajutorul dumneavoastră.

Autorul

A

ACHIMAȘ, Gheorghe –
Învățător.

ACHIMAȘ, Uroș –
Învățător.

ACHIMOV, Ivan
(**АКИМОВ, Иван**) –
Născut la Cenad, la 18 iunie 1894,
cu domiciliu stabil în aceeași
localitate, la nr. 278. Cinci clase
primare. De profesie, agricultor.
Țăran mijlocăș, cu cinci hectare
de pământ, înainte de a deveni
membru al Gospodăriei Agricole
Colective. A fost membru al
Partidului Muncitoresc Român
(fost Partid Comunist Român).
A fost condamnat de Tribunalul
Militar Timișoara la opt ani de
temniță grea, pentru înaltă trădare,
pentru faptul de a fi avut legături
cu niște persoane din Iugoslavia.
A început ispășirea pedepsei pe
1 august 1950, fiind deținut, pe
rând, în închisorile din: Timișoara,
Jilava, Gherla, Pitești, și a fost
eliberat la 17 decembrie 1955, în
baza Decretului nr. 535/1955, când
a fost grațiat.

ACHTUM (AHTUM) –
Om politic, militar.

**ADALBERTUS, de Han-
gács** – Episcop romano-catolic

de Cenad între anii 1457-1466.

AMBRUȘ, Lucia – A co-
pilărit la Cenad. A absolvit Facul-
tatea de Medicină Veterinară la
Timișoara în 1977. Din 1980 a pro-
fesat ca medic veterinar la Cenad.
În 1996, după reducerea de per-
sonal la circumscripția veterinară,
i s-a aprobat transferul la Primăria
Cenad.

AMBRUȘ, Alexandru –
Medic veterinar.

ANABRING, Iosif – Erou,
mort în cel de-al Doilea Război
Mondial (1940-1945).

ANTONIUS, OFM – Epi-
scop de Cenad în perioada 1298-
1307

ANUICHI, Gheorghe –
S-a născut la Cenad, la 23 august
1945, ca fiu al lui Ion și Sofia
Anuichi, rădăcinile strămoșilor
săi pe linie paternă fiind unde-
deva în Munții Meglenului.
După absolvirea școlii din lo-
calitatea natală, se califică la
Arad în meseria de tâmplar de
mobilă. Lucrează o perioadă la
I.P.R.O.F.I.L. „*Gheorghe Doja*“,
iar în paralel urmează cursuri-
le serale ale Liceului „*Moise
Nicoară*“ din Arad, pe care îl
absolvă în 1966.

O scurtă perioadă este cont-
abil la fosta Gospodărie Agricolă
de Stat (G.A.S.) din localitatea

Pordeanu. Pleacă la Școala Tehnică C.F.R. din Timișoara, unde dobândește titlul de impieगत de mișcare, care îi permite să activeze la stațiile C.F.R. din Sănnicolau Mare, Dudeștii Vechi, Tomnatic.

În 1969 se întoarce definitiv la Cenad, la stația C.F.R., unde va activa până la pensionare, în calitate de șef de gară (1 octombrie 1995). În tinerețe, a jucat fotbal, formându-se ca atare la U.T.A., însă reîntorcerea în satul natal nu-i va mai permite să intre în echipa mare a clubului, dar va continua să practice acest sport la Sănnicolau Mare și Cenad. De altfel, în nou sa calitate, de redactor la revista „Cenăzeanul“, va scrie zeci și zeci de pagini dedicate fotbalului.

Marile sale pasiuni sunt și filatelia, numismatica și columbofilia, el participând la zeci și zeci de concursuri și obținând, la fel, zeci și zeci de diplome și medalii pe plan regional, național și internațional. Este maestru emerit al sportului columbofil.

ANUICHI, Pavel –
Profesor

ARDELEAN, Vasilie – A fost învățător la școala confesională greco-catolică din Cenad (1921). În urma etatizării școlii, a devenit învățător de stat.

AUBERMANN, Johann
– Primar.

AUBERMANN, Nikolaus – Născut la Cenad, la data de 28 februarie 1874, fiul lui Anton și Anna Pinnel. A urmat cursurile liceale la Timișoara, în perioada 1884-1892, iar apoi, între anii 1892-1897, teologia la Szeged. Doctor în teologie. A slujit în Ungaria (1901-1944), Germania (1944-1949) și Canada (Montreal, 1949-1962). În 1962 s-a reîntors în Germania, unde va și deceda, la 5 iunie 1964.

AUBERMANN, Nikolas
– Erou, mort în cel de-al Doilea Război Mondial (1940-1945).

AUBERMANN, Nicolae –
Primar.

AUBERMANN, Petru –
Primar.